

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM
II ETAP

Finansowanie kształcenia uczniów niepełnosprawnych – *podsumowanie konsultacji publicznych*

Grzegorz Pochopień,
Dyrektor Departamentu Analiz i Prognoz MEN

Finansowanie kształcenia specjalnego

Subwencja oświatowa na dzieci niepełnosprawne **objęte**
wychowaniem przedszkolnym

Dodatkowo **zwiększona subwencja oświatowa** na uczniów
niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie
i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15
grudnia 2014 r. w sprawie sposobu podziału części
oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu
terytorialnego w roku 2015 (Dz. U. poz. 1977)**

Kalkulacja dodatkowych kwot części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w latach 2009 – 2014 w podziale na poszczególne wagi algorytmu odnoszące się do uczniów niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Waga	2009	2010	2011	2012	Waga	2013	Waga	2014
P ₂	507 614	542 731	513 623	508 342	P ₂	497 438	P ₂	469 719
P ₃	179 849	193 171	197 386	205 922	P ₃	231 701	P ₃	252 532
P ₄	576 723	621 160	649 071	671 278	P ₄	689 430	P ₄	677 590
P ₅	1 086 897	1 163 652	1 280 669	1 419 693	P ₅	1 595 175	P ₅	1 788 256
P ₆	63 842	68 967	71 481	76 844	P ₆	83 315	P ₆	87 769
P ₂₂	44 351	47 907	45 835	48 425	P ₂₄	50 739	P ₂₄	44 012
P ₂₃	71 846	75 653	76 996	73 471	P ₂₅	74 946	P ₂₅	72 026
P ₂₈	130 141	139 046	143 177	174 806	P ₃₁	203 151	P ₃₂	224 083
P ₃₀	0,734	0,872	0,604	0,632	P ₃₃	499	P ₃₄	441
P ₃₃	637 656	683 807	678 454	700 812	P ₃₆	684 715	P ₃₇	664 601
P ₃₄	183 063	197 738	226 703	233 456	P ₃₇	274 836	P ₃₈	277 672
P ₃₅	3 145	3 229	0,846	0,816	P ₃₈	5 178	P ₃₉	6 502
P ₃₆	297 030	320 628	409 443	490 652	P ₃₉	580 309	P ₄₀	676 602
P ₃₈	49 001	52 548	61 801	77 112	P ₄₁	96 373	P ₄₂	113 916
Razem	3 831 892	4 111 109	4 356 089	4 682 261		5 067 805		5 355 721

Nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przeznaczenia na zadania związane ze stosowaniem specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży środków w wysokości nie niższej niż zostały na te zadania naliczone w części oświatowej subwencji ogólnej.

art. 32 tzw. „ustawy o budżecie”

Wprowadzenie nowych rozdziałów **80149** i **80150**. Nowe rozdziały dotyczą gromadzonych dochodów i wydatków ponoszonych na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w szkołach (placówkach wychowania przedszkolnego) ogólnodostępnych i integracyjnych. Dokonane ww. rozporządzeniem zmiany w zakresie klasyfikacji budżetowej nie uchyliły jednocześnie obowiązku stosowania pozostałych rozdziałów klasyfikacji budżetowej, odpowiadających określonym rodzajom działalności (np. szkoły podstawowe specjalne, przedszkola specjalne, gimnazja specjalne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze itd.).

Podręczniki dla uczniów niepełnosprawnych

- ✓ **Adaptacje podręczników w systemie Braille’a i druku powiększonym – www.ore.edu.pl**
- ✓ **Dofinansowanie podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych w ramach Narodowego Programu Stypendialnego**
- ✓ **Rządowy program „Wyprawka szkolna”**
- ✓ **Adaptacja podręcznika do szkoły podstawowej dla uczniów niepełnosprawnych z dysfunkcją wzroku oraz napotyających na trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się - *druk, PDF, aplikacja***

Podręczniki , materiały edukacyjne i ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych

Zwiększenie kwot dotacji celowej dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych(Dz. U. poz. 441) – art. 22 aga ustawy o systemie oświaty

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA CZŁOWIEKA

CEL

**Autonomiczny - na miarę możliwości
psychofizycznych -**

OBYWATEL !

Propozycje uczestników warsztatów w zakresie finansowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych

- Subwencja oświatowa powinna iść za dzieckiem (w całości do szkół)
- Dotacja celowa zamiast subwencji
- Zapewnienie wszystkim dzieciom niepełnosprawnym potrzebnych podręczników i materiałów edukacyjnych
- Możliwość pozyskiwania środków przez szkoły bezpośrednio (nie za pośrednictwem jst)
- Unikanie sytuacji wymuszania „podwójnego finansowania” przez gminy, które kształcą uczniów z innej gminy
- Zwiększenie subwencji na uczniów niepełnosprawnych, w szczególności ze sprzężeniami

Propozycje uczestników warsztatów w zakresie finansowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych

DZIAŁANIA FINANSOWANE PRZEZ MEN BEZPOŚREDNIO:

- Sprzęt, materiały dydaktyczne, dowozy uczniów... - zgodnie z wydanym przez MEN (KATALOGIEM)
- Zakup sprzętu np. dokonywany przez niezależną instytucję przy KO podległą MEN (przetargi)
- Nauczyciele (pensje) finansowani przez MEN - gwarancja wszystkich **14** składników pensji. Zapewnienie podwyżek co najmniej o inflację
- finansowanie odbywa się na grupę uczniów niepełnosprawnych w danej szkole (ściśle wydatkowanie)

Propozycje uczestników warsztatów w zakresie finansowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych

- subwencje na ucznia niepełnosprawnego wpływają cały rok
- organ prowadzący - obowiązek finansowania modernizacji budynku, szkoły, budowy szkoły
- utrzymanie, a nie likwidacja szkół dla uczniów niepełnosprawnych
- większe nakłady finansowe na doksztalcanie nauczycieli
- dodatki za pracę z uczniem niepełnosprawnym
- finansowanie dowożenia uczniów niepełnosprawnych
- Zwiększenie autonomii dyrektora szkoły (dyrektor odpowiada za realizację IPET, warunki, wykształcenie kadry)

Propozycje uczestników warsztatów w zakresie finansowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych

- poprawa systemu kontroli szkół niepublicznych pod względem wykorzystania dotacji dla dzieci niepełnosprawnych
- poradnie nie wskazują najbardziej optymalnej placówki/szkoły
- rozliczanie zadań ważniejsze niż rozliczanie finansów
- brak integracji systemów finansowania (MEN, NFZ, PFRON)

Wyniki ankiety internetowej w zakresie sposobu finansowania uczniów niepełnosprawnych

Sposób finansowania uczniów z niepełnosprawnościami w zależności od statusu zawodowego	ogółem	jestem uczniem / rodzicem	jestem nauczycielem	jestem dyrektorem przedszkola, szkoły, placówki	jestem przedstawicielem placówki doskonalenia nauczycieli, szkoły wyższej	jestem przedstawicielem kształcącej nauczycieli instytucji/organizacji	jestem przedstawicielem pozarządowej działającej na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych
Wysokość kwoty na ucznia niepełnosprawnego jest ustalana centralnie (w Ministerstwie Edukacji Narodowej) a następnie środki są przekazywane do szkół. Jednostka samorządu terytorialnego jest jedynie przekątnikiem środków i nie ma wpływu na ich wysokość.	59,9	57,8	61,7	65,0	57,4	60,0	50,6
Jednostki samorządu terytorialnego, uwzględniając potrzeby lokalne oraz wymagania określone przepisami prawa, samodzielnie decydują o wysokości środków przekazywanych z budżetu państwa na uczniów niepełnosprawnych.	7,8	6,4	8,0	7,7	6,2	6,2	9,8
Centralnie ustalana jest minimalna wysokość środków dla szkoły gwarantowana na każdego ucznia niepełnosprawnego. Jednostki samorządu terytorialnego decydują o wysokości dodatkowych środków (ponad poziom minimalny) przekazywanych do szkół na uczniów niepełnosprawnych.	22,0	20,4	21,1	21,0	26,4	27,7	25,9
Inne	3,9	7,3	3,1	2,8	5,4	1,5	8,0
Trudno powiedzieć	6,4	8,2	6,1	3,5	4,7	4,6	5,7

Wyniki ankiety internetowej w zakresie sposobu finansowania uczniów niepełnosprawnych

Sposób finansowania uczniów z niepełnosprawnościami w zależności od grupy uczniów niepełnosprawnych	ogółem	nieusłyszących i słabosłyszących	niewidomych i słabowidzących	z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzeniem umysłowym) w stopniu lekkim	z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzeniem umysłowym) w stopniu umiarkowanym lub znacznym	z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzeniem umysłowym) w stopniu głębokim	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	z niepełnosprawnościami sprzężonymi
Wysokość kwoty na ucznia niepełnosprawnego jest ustalana centralnie (w Ministerstwie Edukacji Narodowej) a następnie środki są przekazywane do szkół. Jednostka samorządu terytorialnego jest jedynie przekąźnikiem środków i nie ma wpływu na ich wysokość.	59,9	63,2	60,4	60,5	62,3	59,4	63,0	61,3	61,0
Jednostki samorządu terytorialnego, uwzględniając potrzeby lokalne oraz wymagania określone przepisami prawa, samodzielnie decydują o wysokości środków przekazywanych z budżetu państwa na uczniów niepełnosprawnych.	7,8	8,7	9,5	7,0	7,7	8,1	7,0	7,7	7,8
Centralnie ustalana jest minimalna wysokość środków dla szkoły gwarantowana na każdego ucznia niepełnosprawnego. Jednostki samorządu terytorialnego decydują o wysokości dodatkowych środków (ponad poziom minimalny) przekazywanych do szkół na uczniów niepełnosprawnych.	22,0	17,9	18,9	22,3	21,4	22,2	22,0	21,0	21,7
Inne	3,9	3,3	4,3	4,1	3,0	3,6	4,0	4,3	3,4
Trudno powiedzieć	6,4	6,8	6,9	5,9	5,7	6,7	4,0	5,7	6,1

Wyniki ankiety internetowej w zakresie sposobu finansowania uczniów niepełnosprawnych

Sposób finansowania uczniów z niepełnosprawnościami w zależności od miejsca zamieszkania	ogółem	miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	miasto od 20 to 100 tys. mieszkańców	miasto do 20 tys. mieszkańców	wieś
Wysokość kwoty na ucznia niepełnosprawnego jest ustalana centralnie (w Ministerstwie Edukacji Narodowej) a następnie środki są przekazywane do szkół. Jednostka samorządu terytorialnego jest jedynie przekąźnikiem środków i nie ma wpływu na ich wysokość.	59,9	55,3	61,7	67,1	64,2
Jednostki samorządu terytorialnego, uwzględniając potrzeby lokalne oraz wymagania określone przepisami prawa, samodzielnie decydują o wysokości środków przekazywanych z budżetu państwa na uczniów niepełnosprawnych.	7,8	8,8	7,7	5,1	7,5
Centralnie ustalana jest minimalna wysokość środków dla szkoły gwarantowana na każdego ucznia niepełnosprawnego. Jednostki samorządu terytorialnego decydują o wysokości dodatkowych środków (ponad poziom minimalny) przekazywanych do szkół na uczniów niepełnosprawnych.	22,0	24,7	21,7	17,1	18,3
Inne	3,9	3,9	3,0	3,8	6,7
Trudno powiedzieć	6,4	7,2	5,9	7,0	3,3

Wyniki ankiety internetowej - zasady zapewnienia uczniom niepełnosprawnym edukacji i opieki

	zdecydowanie się nie zgadzam	nie zgadzam się	trudno powiedzieć	zgadzam się	zdecydowanie się zgadzam
Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym właściwej edukacji i opieki powinno polegać przede wszystkim na określeniu działań gwarantowanych uczniom niepełnosprawnym, tzn. szczegółowych warunków nauki, metodyki pracy, które będą przysługiwać uczniom o danym typie niepełnosprawności.	2,8	2,3	6,6	42,6	45,6
Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym właściwej edukacji i opieki powinno polegać przede wszystkim na określeniu wysokości środków przekazywanych do szkoły, przysługujących na ucznia o danym typie niepełnosprawności oraz rozliczaniu samorządów, z wykorzystania tych środków.	7,3	12,6	15,6	33,0	31,4
Należy wprowadzić monitoring i obowiązek raportowania działań szkół w zakresie kształcenia specjalnego bez względu na związane z tym obciążenia finansowe dla samorządu terytorialnego.	13,6	15,0	24,0	22,2	25,2

Pytanie do rozważenia podczas części dyskusyjnej

Czy wystarczy przepisami prawa nakazać wydatkowanie odpowiednich kwot na edukację uczniów niepełnosprawnych na poziomie jednostki samorządu terytorialnego czy też przepisy powinny zapewniać realizację zadań względem każdego ucznia, a finansowanie powinno być pochodną realizowanych zadań